Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i (STTÖ)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i (STTÖ)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30855

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i (STTÖ), ilkokul ö?rencilerinin sözlü tarihe yönelik sahip olduklar? tutumlar? ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Ölçek, yüksek lisans tezi kapsam?nda Sinem Say?ml? taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilmi?tir. STTÖ, ö?rencilerin sözlü tarih çal??malar?na kar?? duyduklar? ilgiyi, alg?lad?klar? önemi ve bu çal??malara kat?lma e?ilimlerini belirlemeyi hedeflemektedir. Ölçek geli?tirme çal??mas?, iki temel alt faktör yap?s?n? destekleyen do?rulay?c? faktör analizi sonuçlar?yla desteklenmi?tir.

Ölçe?in derecelendirilmesi, kat?l?mc?lar?n tutum düzeylerini basit ve anla??l?r bir ?ekilde ifade etmelerini sa?lamak amac?yla 3'lü Likert tipi ölçek format?nda tasarlanm??t?r. Elde edilen güvenirlik ve geçerlik bulgular?, STTÖ'nün ilkokul düzeyindeki ö?rencilerin sözlü tarih tutumlar?n? güvenilir ve geçerli bir biçimde ölçebildi?ini göstermektedir.

Anahtar Kelimeler

Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i, STTÖ, Sözlü Tarih, Tutum, ?lkokul Ö?rencileri, Psikometrik Geli?tirme, Faktör Analizi.

Yazarlar

Sinem Say?ml?

Amaç

Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i (STTÖ)'nin temel amac?, ilkokul seviyesindeki ö?rencilerin sözlü tarih uygulamalar?na ve kavram?na yönelik genel tutumlar?n? nicel olarak belirlemektir. Bu araç, ö?rencilerin tarih ö?renimine olan yakla??mlar?n?, sözlü tarih çal??malar?n?n önemine dair inançlar?n? ve bu tür etkinliklere ne ölçüde kat?lmaya istekli olduklar?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r.

Ölçek, e?itim bilimleri alan?nda, özellikle sosyal bilgiler ve tarih e?itimi disiplinlerinde, ö?rencilerin sözlü tarih yöntemlerine kar?? geli?tirdikleri duygusal ve bili?sel e?ilimleri tespit ederek, e?itim programlar?n?n bu tutumlar? destekleyecek ?ekilde düzenlenmesine veri sa?lamay? amaçlamaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, literatürdeki bu alandaki ölçme araçlar? eksikli?ini gidermeye yönelik bir çaba olarak öne ç?kmaktad?r.

Yap?

STTÖ, teorik olarak ilkokul ö?rencilerinin sözlü tarihe yönelik tutumlar?n? ölçen çok boyutlu bir yap? üzerine kurulmu?tur. Yap?lan geçerlik çal??malar?, ölçe?in iki ayr? alt faktörden olu?tu?unu

ARABPSYCHOLOGY.COM

ortaya koymu?tur. Bu faktörler, ö?rencilerin sözlü tarihe ili?kin farkl? tutum bile?enlerini temsil etmektedir.

Ölçek maddeleri, ö?rencilerin sözlü tarih çal??malar?na de?er verme, bu çal??malar? e?lenceli ve önemli bulma gibi olumlu duygusal tepkilerini ve ayn? zamanda bu aktivitelere kat?lma motivasyonlar?n? kapsayacak ?ekilde haz?rlanm??t?r. ?ki faktörlü yap?n?n, ölçe?in bütününde tutumun karma??kl???n? yeterince temsil etti?i istatistiksel olarak gösterilmi?tir.

Geçerlik

Ölçe?in yap? geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) uygulanm??t?r. DFA sonuçlar?, ölçe?in iki faktörlü yap?s?n?n veriye mükemmel bir uyum sa?lad???n? göstermektedir. Elde edilen uyum indeksleri, kabul edilebilir aral?klar?n çok üstündedir ve ölçe?in yap?sal geçerli?ine güçlü bir kan?t sunmaktad?r.

Temel uyum indeksleri ?unlard?r: Ki-kare serbestlik derecesi oran? (x^2/sd) 2.545 olarak bulunmu?tur (kabul edilebilir aral?kta). Di?er önemli uyum indeksleri ise ?u ?ekildedir: Kök Ortalama Kare Yakla??m Hatas? (RMSEA) .047, ?yilik Uyum ?ndeksi (GFI) .96, Düzeltilmi? ?yilik Uyum ?ndeksi (AGFI) .95, Kar??la?t?rmal? Uyum ?ndeksi (CFI) .96, Art?ml? Uyum ?ndeksi (IFI) .96, Normla?t?r?lm?? Uyum ?ndeksi (NFI) .93, Normla?t?r?lmam?? Uyum ?ndeksi (NNFI) .95 ve Standartla?t?r?lm?? Kök Ortalama Kare Kal?nt? (SRMR) .03. Ayr?ca, tüm t de?erlerinin istatistiksel olarak anlaml? bulunmas?, maddelerin ilgili faktörleri temsil etme gücünü do?rulamaktad?r.

Güvenirlik

Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i'nin güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?lar? ve test-tekrar test yöntemleri kullan?larak kapsaml? bir ?ekilde incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k analizinde, birinci alt faktöre ili?kin güvenirlik katsay?s? (muhtemelen Cronbach's Alpha) **.87** ve ikinci alt faktöre ili?kin katsay? ise **.85** olarak hesaplanm??t?r. Bu de?erler, ölçe?in alt boyutlar?n?n yüksek düzeyde iç tutarl?l??a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in bütününe ait Split-Half (?ki Yar? Test) korelasyon katsay?s? **.74** olarak belirlenmi?; bu katsay? birinci faktör için **.83**, ikinci faktör için ise **.73** olarak rapor edilmi?tir. Zamana ba?l? de?i?mezli?i incelemek amac?yla, ölçek 77 ilkokul ö?rencisine üç hafta arayla iki kez uygulanm??t?r (Test-Tekrar Test). Bu iki uygulama aras?ndaki toplam puan korelasyonu **.91** gibi çok yüksek bir de?ere ula?m??t?r. Birinci faktör için korelasyon **.72** iken, ikinci faktör için korelasyon katsay?s? **1.00** olarak hesaplanm??t?r. ?kinci faktördeki bu a??r? yüksek de?er, uygulay?c? taraf?ndan ölçe?in k?sa bir arayla (üç hafta) uygulanmas?na ba?lanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Faktör Analizi

Ölçe?in faktör yap?s?, iki boyutlu bir modelin varl???n? destekleyen Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA, ölçek maddelerinin belirlenen teorik alt yap?lara uygunlu?unu test etmi?tir. Analiz sonuçlar?, tüm faktör yüklerinin istatistiksel olarak anlaml? oldu?unu ve ölçülen yap?n?n kabul edilebilir düzeyde iyi bir uyum sergiledi?ini göstermi?tir.

DFA sonuçlar?nda belirtilen uyum indeksleri (RMSEA = **.047**, GFI = **.96**, CFI = **.96**, vb.), iki faktörlü modelin veriyle mükemmel derecede uyumlu oldu?unu kan?tlamaktad?r. Bu bulgular, Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i'nin, ö?rencilerin sözlü tarihe yönelik tutumlar?n? ölçerken net ve ayr???k iki boyutu ba?ar?yla temsil etti?ini do?rulamaktad?r.

Araç

Test Type: Geli?tirme (Development)

Format: 3'lü Likert tipi ölçek. Yan?t seçenekleri: "kat?lm?yorum", "biraz kat?l?yorum", "tam kat?l?yorum".

Language Available: Türkçe

Population Group: ?lkokul ö?rencileri

Age Group: ?lkokul seviyesi (Ya? aral??? belirtilmemi?tir, ancak genel olarak 7-11 ya? aras? kabul edilebilir).

Population Details: Ölçek, ilkokul ö?rencilerinin tutumlar?n? incelemek amac?yla geli?tirilmi?tir. Güvenirlik çal??mas?nda 77 ilkokul ö?rencisi kullan?lm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i. Derecelendirme, 3'lü Likert format?nda yap?lmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Tutum Ölçme, Psikometri, E?itim Bilimleri, Sosyal Bilgiler E?itimi, Güvenirlik, Geçerlik, Yüksek Lisans Tezi, Sinem Say?ml?.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilgi mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses: sayimli_sinem@hotmail.com

Correspondence Address: Sinem Say?ml? (Sakarya Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü,

ARABPSYCHOLOGY.COM

2017 itibar?yla).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Sinem Say?ml?'n?n 2017 y?l?nda tamamlad??? yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri ve ücret bilgileri için sorumlu yazar Sinem Say?ml? ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. ?leti?im e-posta adresi yukar?da belirtilmi?tir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir: sozlu-tarih-tutum-olcegi-stto-toad.pdf

Kaynaklar

Say?ml?, S. (2017). **?lkokul ö?rencilerinin sözlü tarihe yönelik tutumlar?n?n incelenmesi** (Yay?nlanmam?? yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

Tez kayd?na ili?kin YÖK Ulusal Tez Merkezi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Sözlü Tarih Tutum Ölçe?i (STTÖ) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri kaynak içerikte sa?lanmam??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM